

Samopomoć u svrhu suzbijanja nepoštenog trgovanja

Institut nelojalne konkurencije zbog njegove složenosti iznimno je teško precizno odrediti kako u pogledu njegove juridičke prirode tako i oko položaja u pravnom sustavu. Nemoguće je nelojalne makinacije poslovne utakmice u svim njenim varijacijama obuhvatiti u točno fiksiranim činjeničnim stanjima, pa je potrebna općenita odredba.

Novi Zakon o trgovini Republike Hrvatske iz 2008. godine donosi novine u području suzbijanja nelojalne konkurencije. U nekoliko je navrata Zakon mijenjan te je objavljen u „Narodnim novinama“, br. 87/08, 96/08, 116/08, 76/09, 114/11 i 68/13. Ovim Zakonom umjesto pojmova nelojalne utakmice, nelojalne konkurencije ili nepoštenog tržišnog natjecanja, koji su egzistirali u ranijim trgovinskim propisima, uvodi se pojam nepoštenog trgovanja. U čl.63. Zakona o trgovini propisuje se generalna klauzula, koja određuje da se pod nepoštenim trgovanjem podrazumijevaju radnje trgovca kojima se radi tržišnog natjecanja povrjeđuju dobri trgovački običaji. Citiranu odredbu čl.63. Zakona o trgovini mora se tumačiti u povezanosti s odredbom čl.65. istoga Zakona koja izravno upućuje na sudsko

ostvarivanje naknade štete koja nastaje kao posljedica djela nepoštenog trgovanja.

Kako prepoznati nepošteno trgovanje

Za postojanje djela nepoštenog trgovanja potrebno je da su ispunjene sljedeće pretpostavke:

1. da je riječ o radnji izvršenoj od strane gospodarskog subjekta (sudionika u gospodarskom prometu);
2. da je radnja učinjena pri obavljanju gospodarskog prometa;
3. da je radnja učinjena radi tržišne utakmice;
4. da je radnja protivna dobrim poslovnim običajima; i
5. da se tom radnjom nanosi

Nelojalnu konkurenciju možemo definirati kao poduzimanje aktualne ili potencijalno štetne konkurentske radnje koja je protivna uobičajenom, od pravnog poretka prizatom, načinu tržišnog natjecanja.

Dragan Zlatović

(ili može nanijeti) šteta drugom privrednom subjektu, potrošačima i društvenoj zajednici.

Zakon o trgovini u čl.64. donosi novu listu nelojalnih radnji koje naziva nepoštenim trgovanjem:

- prodaja robe ispod njezine nabavne cijene s porezom na dodanu vrijednost,
- reklamiranje, oglašavanje ili ponuda robe ili usluga navođenjem podataka ili upotrebom izraza s kojima se iskorištava ugled drugog trgovca, njegovih proizvoda ili usluga, odnosno proizvoda drugog trgovca,
- davanje podataka o drugom trgovcu, ako ti podaci štete ili mogu nanijeti štetu ugledu i poslovanju drugog trgovca,
- prodaja robe s oznakama ili podacima ili izgledom koji stvaraju ili bi mogli stvoriti zabunu glede izvora, načina proizvodnje, količine, kakvoće ili drugih osobina robe,
- radnje trgovaca usmjerene na prekid poslovnih odnosa, između drugih trgovaca ili koje sprečavaju ili otežavaju poslovne odnose drugih trgovaca,
- neopravdano neispunjavanje ili raskidanje ugovora s pojedinim trgovcem kako bi se sklopio isti ili povoljniji ugovor s drugim trgovcima,
- ugovaranje izvoza robe i usluga po nižoj cijeni ako je drugi trgovac već ugovorio izvoz takve robe i usluge po višoj cijeni čime se nanosi šteta tom trgovcu,
- davanje ili obećanje darova, imovinske ili druge koristi drugom trgovcu, njegovom djelatniku ili osobi koja radi za dru-